

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 15. jula 2013. god.
Br. ref.: RK453/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI26/13

Podnosilac

Vahide Bajrami

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
A. br. 1107/2012 od 05. novembra 2012. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, Predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Vahide Bajrami iz sela Donja Dumnica, Opština Vučitrn.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova A. br. 1107/2012 od 05. novembra 2012. Godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je presuda Vrhovnog suda Kosova A. br. 1107/2012 od 05. novembra 2012. godine, kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva da joj se prizna pravo na penziju lica sa potpunom ili stalnom ograničenom sposobnošću..

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 04. marta 2013. godine, podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).
6. Dana 29. marta 2013. godine, Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br. KI-26-13.
7. Dana 17. juna 2013. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca Ivan Čukalović, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Enver Hasani, iznelo je Sudu u punom sastavu preporuku o neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

8. Podnosiocu zahteva je od strane Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu MRSZ) – Departmana penziske administracije Kosova (u daljem tekstu DPAK) priznato pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima na period od pet godine i to od 2004. godine do 2009. godine, koje je produženo na tri godine i to u periodu od 2009 do 2012 godine.
9. 2012 godine nakon isteka trogodišnjeg perioda u kojem je uživala pravo na penziju lica sa ograničenim sposobnostima, podnosilac zahteva je pozvana na ponovno ocenjivane od strane lekarske komisije MRSZ DPAK.
10. Dana 17. maja 2012 je nakon ponovne ocene lekarske komisije, MRSZ – DPAK odlukom br. 5010360, odbila zahtev podnosioca zahteva za pravo na penziju lica sa potpunom ili stalnom ograničenom sposobnošću.

11. Dana 29. juna 2012. Godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu na odluku MRSZ – DPAK br. 5010360 od 17. maja 2012. godine.
12. Dana 14. avgusta 2013 žalbeno veće za penzije lica sa ograničenim sposobnostima MRSZ – DPAK je odbilo zahtev podnosioca zahteva da joj se prizna pravo na penziju za lica sa potpunom ili stalnom ograničenom sposobnošću i potvrdio odluku MRSZ – DPAK br. 5010360 od 17. maja 2012. godine.
13. Dana 27. septembra 2012 godine, protiv odluku žalbenog veća za penzije lica sa ograničenim sposobnostima MRSZ – DPAK –br. 5010360 od 14. avgusta 2012. godine, podnosilac zahteva podnosi tužbu Vrhovnom sudu Kosova.
14. Dana 05. novembar 2012. Godine, Vrhovni sud Kosova presudom (Ac. br. 1107/2012) odbija tužbu podnosioca zahteva sa obrazloženjem:

“U skladu sa pomenutom odredbom [Člana 3.2 zakona br. 2003/23 o penzijama lica sa ograničenim sposobnostima (ZPLOS)], u postupku donošenja osporenog rešenja, obezbeđene su ocene i mišljenja nadležnih komisija. Te komisije koje se sastoje od specijalista odgovarajućih oblasti, nakon ocene lekarske dokumentacije neposrednog razmatranja rezultata od strane prvostepene komisije, našle su da kod tužioca ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost.”

“Mišljenja komisija su jasna, dovoljno obrazložene i iznele su osnovu za donošenje osporenog rešenja, međutim u izreci tužbe one nisu dovedene u sumnju.”

“Imajući u vidu da su lekarske komisije ovlašćene zakonom, utvrdile da kod tužioca ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost, da prvostepeni organ i tužena, u postupku koji je prethodio donošenju napadnutog rešenja, poštovali odredbe pravnog postupka, Sud je konstatovao da je tužena, odbijajući tužbu tužioca, primenio na pravedan način materijalno pravo kada je konstatovao da tužilac nije ispunio predviđene kriterijume iz člana 3 ZPLOS, za sticanje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima...”

Tvrdnje podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva tvrdi da su presudom Vrhovnog suda A br. 1107/2012 od 05. novembra 2012 godine., prekršeni sledeći članovi Ustava Kosova: član 51 [Pravo na Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu], član 1 [Ograničenje Države], član 21 [Opšta Načela], član 21, 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], član 23 [Ljudsko Dostojanstvo], član 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], član 54 [Sudska Zaštita Prava], kao i sledeći članovi Evropske konvencije o ljudskim pravima i to: član 1 [Obaveza postovanja ljudskih prava], član 6 [Pravo na pravično suđenje] i član 13 [Pravo na delotvorni pravni lek].
16. Podnosilac zahteva takođe traži od Ustavnog Suda:

“...preko ovog zahteva traži od Ustavnog suda da razmatra sve iznošene činjenice i da presudu A.br.1107/2012 Vrhovnog suda, proglasi nezakonitom i da vrati na ponovno razmatranje...”

17. Na kraju podnosilac zahteva predlaže Ustavnom sudu Kosova da:

“... Zbog ne javne održane sednice od strane Vrhovnog suda, moje pravo nije mogao da zaštiti niko, tako da ovom prilikom smatram da su iscrpljena pravna sredstva za ostvarivanje moga prava i verujem da postoji osnova da se moj slučaj razmatra u Ustavnom sudu...”

Relevantne zakonske odredbe važeće u vreme donošenja presude Vrhovnog suda

18. Zakona o upravnom sporovima

Član 34. (1) predviđa sledeće:

“O upravnim sporovima sud rešava u nejavnoj sednici.”

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva Sud prvo treba da proveriti da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

20. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

“Podnosilac zahteva je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

21. Podnosilac zahteva ne navodi tačan datum prijema odluke Vrhovnog suda (A. br. 1107/2012) od 05. novembra 2012 godine ali se iz pregleda spisa vidi da je podnesak podnosioca zahteva podnet je Ustavnom sudu 04. marta 2013, dok je poslednja odluka u vezi sa ovim slučajem odluka Vrhovnog suda Kosva (A. br. 1107/2012) od 05. novembra 2012 godine. Stoga, Sud zaključuje da je podnesak podnet blagovremeno u skladu sa članom 49. Zakona.

22. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, mutatis mutandis, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28., Evropski sud za ljudska prava [ESLjP] 1999-I).

23. Podnosilac zahteva tvrdi da su njena prava povređena *“...Zbog ne javne održane sednice od strane Vrhovnog suda, moje pravo nije mogao da zaštiti niko...”*

24. Iz gore citiranih zakonskih odredbi zakona o upravnim sporovima br. 537 koji je bio važeći zakon u vreme donošenja osporene presude Vrhovnog suda, jasno se vidi da Vrhovni sud o upravnim sporovima rešava u nejavnoj sednici.
25. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred Lekarskim Komisijama prvog i drugog stepena, MRSZ –DPAK i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god).
26. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god). Podnosilac zahteva ne navodi na koji način član 24 Ustava i član 6 [ESLJP] podržavaju njen zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i članu 48. Zakona.
27. Konačno, Sud nalazi da uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. Podnosilac nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenim odlukom povređena ustavna prava i slobode.
28. Kao posledica toga zahtev je očigledno neosnovan u skladu sa Pravilom 36 (2b) pravilnika o radu koja predviđa „Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju i kršenju ustavnih prava“.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. stavom 7., članom 48. Zakona i pravilom 36. (2.b) Poslovnika o radu, na sednici održanoj dana 15. jula 2013. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. **DA ODBIJE** zahtev kao neprihvatljiv;
- II. **DA DOSTAVI** stranama ovu odluku;
- III. **DA OBJAVI** ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. **DA OGLASI** da odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani